

Schurft (scabiës)

informatie voor patiënten

INLEIDING	3
WAT IS DE OORZAAK?	4
HOE KUNT U BESMET WORDEN MET SCHURFT?	5
WAT ZIJN DE SYMPTOMEN?	6
HOE WORDT DE DIAGNOSE GESTELD?	7
HOE WORDT SCHURFT BEHANDELD?	8
Lokale behandeling met permethrine	
Andere mogelijke behandelingen	
NA DE BEHANDELING	10
CONTACTGEGEVENS	11

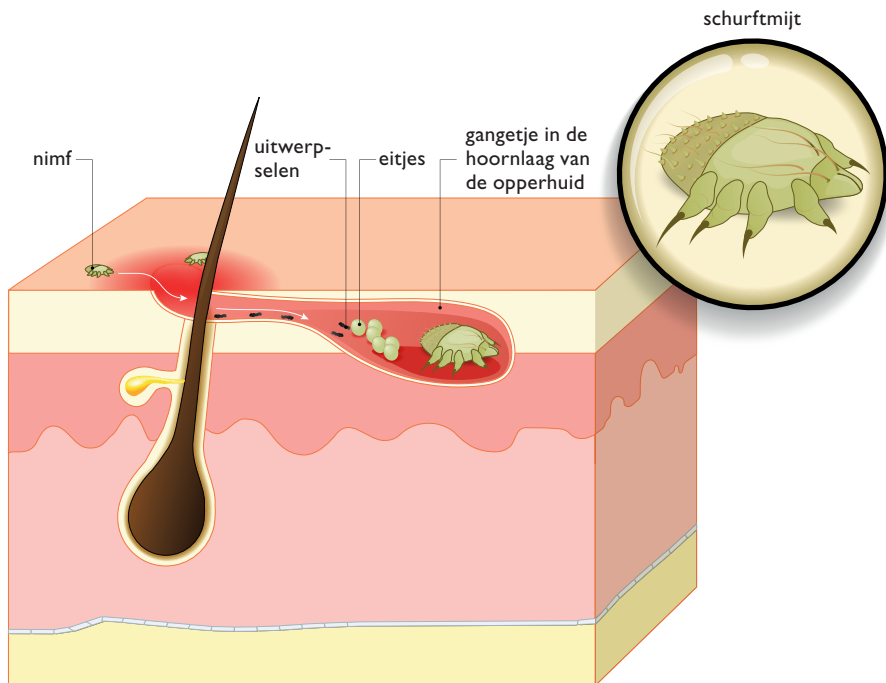
Mensen die een infectie oplopen met schurft (scabiës) schamen zich daar vaak voor. Toch kan iedereen schurft krijgen. De aandoening is goed te behandelen en wij willen u daar graag bij helpen. Als u schurft hebt, zeg dat dan ook eerlijk tegen de mensen in uw omgeving. Zo kunnen zij zich bij een mogelijke besmetting ook laten behandelen.

WAT IS DE OORZAAK?

Schurft bij mensen wordt veroorzaakt door een parasiet, de schurftmijt. De vrouwelijke mijt, kleiner dan een millimeter, graaft een gangetje in de hoornlaag van de opperhuid en legt daar haar eitjes. Pas een viertal weken na de besmetting treedt er jeuk op, als afweerreactie van het lichaam tegen de mijt en haar uitwerpselen. Daarom is iemand met schurft al besmettelijk vooraleer de klachten beginnen. Doorgaans heeft iemand met schurft tussen de tien en vijftien levende volwassen vrouwelijke schurftmijten op het lichaam.

De schurftmijt is een klein, spinachtig beestje. Het heeft een ovaal, wit lichaam met een platte boven- en onderkant en met acht poten.

HOE KUNT U BESMET WORDEN MET SCHURFT?

De schurftmijt wordt doorgaans overgedragen door een langdurig of regelmatig intensief lichamelijk contact met een besmette persoon. Bijvoorbeeld in één bed slapen met iemand die besmet is, al dan niet met seksueel contact, of frequent contact hebben met die persoon tijdens de lichamelijke verzorging, kan een besmetting tot gevolg hebben. Daarnaast kunt u besmet geraken met schurft door hetzelfde beddengoed te gebruiken of dezelfde kledij te dragen. Als er schurft optreedt binnen een gezin, geraken dan ook vaak alle gezinsleden besmet.

WAT ZIJN DE SYMPTOMEN?

Eén van de belangrijkste symptomen van schurft is jeuk, die gemiddeld een viertal weken na de besmetting begint. De jeuk start meestal 's avonds of 's nachts wanneer u in bed ligt en is het ergst bij warmte. Vaak krijgen personen met wie u intens contact hebt ook jeukklachten, wat erop wijst dat zij ook besmet zijn. Dat kunnen bijvoorbeeld gezinsleden zijn die onder hetzelfde dak wonen of studenten die in hetzelfde studentenhuis verblijven.

Het belangrijkste kenmerk op de huid zijn de gangetjes die de mijt graaft, vooral op de volgende plaatsen:

- X tussen de vingers,
- X aan de zijkant en in de plooien van de handpalm,
- X aan de binnenkant van de pols,
- X aan de mediale voetrand, de enkel en de wreef.

De gangetjes zien eruit als smalle, kronkelende en lijnvormige letsels op de huid. In het begin kan de huid op deze plek schilferen. Aan de andere kant van waar de mijt zich bevindt, kan een blaasje zichtbaar zijn. De gangetjes zijn helaas niet altijd te vinden, omdat ze al opengekrabd kunnen zijn.

Ook op andere plekken kan schurft voorkomen, maar dan in de vorm van een meer opvallende huidafwijking met roodheid en blaasjes. De mijten hebben een voorkeur voor de voorste okselplooi

of rond de tepels, billen, dijen en op geslachtsdelen.

Soms ontstaat er uitgebreide huiduitslag die lijkt op eczeem en vaak zijn er krabletsels, met mogelijk een bijkomende bacteriële infectie.

HOE WORDT DE DIAGNOSE GESTELD?

De diagnose is relatief eenvoudig als patiënten de typische symptomen vertonen, zoals gangetjes aan de zijkanten van de vingers, vooral wanneer ook mensen uit de omgeving van de patiënt last krijgen van jeuk.

Schurft kan echter ook sterk lijken op andere huidziekten, zoals eczeem. Daarom is schurft in die gevallen niet altijd het eerste waaraan gedacht wordt bij het stellen van de diagnose.

We kunnen schurft met zekerheid vaststellen wanneer we de mijt zien onder de microscoop. Daarvoor wordt er voorzichtig met een mesje een stukje van de bovenste huidlaag (hoornlaag) en een stukje inhoud van het gangetje afgeschraapt. Onder de microscoop krijgen we dan de mijt of de eitjes te zien.

Het is niet zo eenvoudig om de mijt te isoleren, omdat de meeste patiënten met scabiës maar zo'n tien mijten op het lichaam hebben. Vaak lukt het wel om de eitjes te isoleren.

HOE WORDT SCHURFT BEHANDELD?

LOKALE BEHANDELING MET PERMETHRINE

De eerstelijnsbehandeling van schurft is een lokale behandeling op basis van permethrine (Zalvor®-crème). De behandeling strikt opvolgen en de hygiënemaatregelen goed toepassen, is cruciaal om de behandeling te doen slagen. Ook is het erg belangrijk om alle contactpersonen van iemand met schurft, zoals huisgenoten en andere naaste contacten, tegelijkertijd te behandelen om een nieuwe besmetting te voorkomen. In de praktijk komt dat vaak neer op alle gezinsleden of studenten die onder hetzelfde dak wonen.

Correct gebruik van de crème

Breng de crème altijd aan op een schone, droge en afgekoelde huid. Verwijder eventueel uw horloge en juwelen en zorg voor korte nagels. Vermijd contact met ogen en slijmvliezen.

Breng de crème aan vanaf uw kaakrand tot en met uw voetzolen, met bijzondere aandacht voor de liezen, navel, geslachtsdelen, tenen en de ruimtes tussen de vingers en onder de nagels. Uw rug laat u het best door iemand anders grondig insmeren. Uw arts kan u ook adviseren om crème aan te brengen op de hoofdhuid en het gezicht.

Nadat u zichzelf hebt ingesmeerd, trekt u schone kledij aan en laat u de crème gedurende 8 tot 12 uur inwerken. Breng de crème dus bij voorkeur 's avonds aan.

Wanneer de crème voldoende lang is ingewerkt, wast u de huid grondig. Zorg ervoor dat niemand anders uw handdoeken gebruikt en was ze op 60 graden.

De hoeveelheid crème die nodig is, hangt af van de leeftijd van de patiënt:

- volwassen en kinderen vanaf 12 jaar 1 tube (30 g)
- kinderen tussen 5 en 12 jaar ½ tube (15 g)
- kinderen tussen 1 en 5 jaar ¼ tube (10 g)
- baby's tussen 2 en 12 maanden ⅛ tube (5 g)

Voor baby's jonger dan twee maanden kan enkel een lotion met 10 tot 25 procent benzylnbenzoaat gebruikt worden.

Hoeveel behandelingen hebt u nodig?

Standaard worden er twee behandelingen voorgeschreven met één week (of ± 10 dagen) tussen de twee behandelingen.

Algemene hygiënerichtlijnen

De volgende algemene richtlijnen zijn essentieel om schurft effectief te behandelen.

- ✓ Was uw beddengoed en alle kledij die u gedragen hebt tot drie dagen voor de behandeling op minstens 60 graden.
- ✓ Kledij die u niet zo warm kunt wassen, bewaart u gedurende een hele week in een afgesloten plastic zak op kamertemperatuur of gedurende drie dagen in een afgesloten plastic zak in de diepvriezer. Hetzelfde doet u met schoenen en pantoffels, kussens van stoffen zetels, dekens en (kleine) tapijten.
- ✓ Stofzuig alle matrassen. Hebt u op een matras zonder hoeslaken geslapen? Verlucht de matras dan gedurende drie dagen bij kamertemperatuur en stofzuig die daarna grondig.
- ✓ Poets het huis met een gewoon reinigingsmiddel.

ANDERE MOGELIJKE BEHANDELINGEN

In uitzonderlijke gevallen kan uw arts medicatie met ivermectine voorschrijven (Stromectol®). Dat geneesmiddel is niet verkrijgbaar in België, maar wordt indien nodig via uw apotheek ingevoerd uit Nederland of Frankrijk. De aanbevolen dosis wordt door de arts met u besproken.

Tot slot is er een andere lokale behandeling mogelijk op basis van benzylbenzoaat. Dat product doodt de mijten, maar niet de eitjes. Deze behandeling moet herhaald worden volgens het voorschrift van de arts.

NA DE BEHANDELING

Na een gepaste therapie kan de jeuk nog enkele weken aanhouden, als gevolg van aanwezige giftige stoffen (toxinen) in de huid. Uw arts kan daarvoor een hydraterende crème, een cortisonecrème of een geneesmiddel tegen jeuk voorschrijven.

Neem in de volgende gevallen opnieuw contact op met uw arts of dermatoloog.

- Als de jeuk twee weken na de behandeling weer verergert.
- Als er na de behandeling nieuwe plekjes op de huid verschijnen.
- Als de jeuk na meer dan vier weken na de behandeling blijft aanhouden.

CONTACTGEGEVENS

Indien u nog bijkomende informatie wenst of na het lezen van deze brochure nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met uw huisarts.

© april 2022 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze brochure werd opgesteld in samenwerking met de dienst dermatologie en met de dienst communicatie.

U vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/701486.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kunt u bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 my nexuz health

Raadpleeg uw medisch dossier
via nexuzhealth.com
of download de app

